

брежень¹⁾ и преслѣдуванъ отъ гредитѣ, требувалъ да ся уварди неизмѣнно? До това ложно²⁾ заключение, за което говорихме горе, довело е рускитѣ учени това, чи тии никакъ не учатъ новиатъ бѣлгарски языкъ. Само единъ Юрий Ивановичъ Венелинъ стѣпи на това поприще; но Богу било угодно да го отнеме отъ руската литература весма рано. Страститѣ и личността на современниците ся мѣчиха да заглушатъ гласагъ на истината, която говори съ неговитѣ уста, но истината ще да восторжествува, и нѣкои вѣке познаха достоинството на изисканията му, други зеха да му остѣпватъ бранското³⁾ поле; а когато заедно съ челоуѣцитѣ угаснатъ и страститѣ, които ги волноваха, потомството ще почите памѣтъта му, като на изискательагъ, който направи нова епоха съ трудоветѣ си. — А бѣлгаретѣ что щатъ направи? Бѣлгаретѣ ще му въздвигнатъ сежде памѣтници *).

Споредъ общиатъ естествени законъ, и бѣлгарскиятъ языкъ требувалъ да уплати даване на всесокрушающето време. Но бѣлгарската писменость, ако и да била почти совѣмъ пренебрежена, послѣ отъ какъ овладѣли турцитѣ Бѣлгарията, и да ся е сохранила само въ богослужебнитѣ книги, старобѣлгарскиятъ, или церковниятъ языкъ, споредъ⁴⁾ греческиятъ и латинскиятъ, измѣнилъ ся е несравнено по-мало.

Споредъ това, не само не бива да ся допусти, какво Кирилъ и Методий направили новъ языкъ, за да преведатъ Священото писание, но може и утвѣрдително да ся каже, чи преводатъ имъ е направенъ на най-простото нарѣчие, което сж употреблявали бѣлгаретѣ тогава. Които искатъ да ся удостовѣрятъ за тази истина, нека ся потрудатъ да сравнятъ новобѣлгарскиятъ преводъ на Новиатъ завѣтъ сосъ старобѣлгарскиятъ или, каквото го наричатъ руситѣ, словенскиятъ **).

¹⁾ Пренебрегнатъ. ²⁾ Лъжливо. ³⁾ Бойното. ⁴⁾ Спроти, спрямо.

*) Бѣлгаретѣ, които живѣятъ сега въ Одеса, свѣршаватъ вѣке подписката, за да зарѣчатъ въ Италия надгробний памѣтникъ за Венелина, та да го прататъ въ Москва. Нека поне студень мрамаръ да покаже нихното пламенно почтение къмъ покойникагъ и да бѣде за доказателство, какво бѣлгаретѣ знаятъ да цѣнятъ службата, която ся показва на огецеството имъ! Кога ся свѣрши сичкото, азъ ща извѣста за това приятелитѣ му чрезъ журналигъ и ща напечатамъ имената на които приеха участие въ това пожертвование. Б. А.

**) Той преводъ е направенъ отъ Иеромонаха Неофита и напечатанъ въ Смирна въ 1840 лѣто. Преводительагъ е приелъ много